

Pregătirea pentru Sfântul Botez

După nașterea pruncului, Biserica a rânduit o serie de slujbe pregătitoare, menite să-l introducă treptat în viața harică și să-l pregătească pentru primirea Tainei Sfântului Botez.

În a opta zi de la naștere, preotul se deplasează la locuința copilului, unde săvârșește rugăciunile pentru mamă și rugăciunea de punere a numelui. În cadrul acestei rânduieli, pruncul este însemnat cu semnul Sfintei Cruci și stropit cu apă sfințită, spre ocrotire și binecuvântare.

La patruzeci de zile de la naștere, mama și copilul vin la biserică. Rugăciunile citite pentru mamă au ca scop pregătirea acesteia pentru reluarea participării depline la viața liturgică, prin primirea Sfintei Împărtășanii. Este necesar a se înlătura concepția eronată potrivit căreia mama ar fi „necurată” și, prin urmare, împiedicată să intre în biserică până la citirea acestor rugăciuni; ele marchează, în fapt, încheierea perioadei de refacere după naștere. Totodată, se săvârșesc rugăciunile de pregătire pentru Botez și cele de îmbisericare a pruncului, prin care acesta este adus și încredințat lui Dumnezeu, după modelul aducerii la Templu a Pruncului Iisus Hristos.

Mărturii patristice despre Sfântul Botez

Sfânta Tradiție a Bisericii subliniază importanța covârșitoare a Botezului în viața creștinului:

- Sfântul Ioan Gură de Aur afirmă: „Botezul nu este simplă spălare, ci curățire a sufletului și dar al înfierii dumnezeiești.”
- Sfântul Chiril al Ierusalimului numește Botezul „baie a renașterii, prin care sufletul se luminează și se înnoiește în Hristos”.
- Sfântul Vasile cel Mare arată că „prin apă și prin Duh, omul este ridicat din moartea păcatului la viața cea nouă a harului”.
- Sfântul Grigorie de Nyssa învață că „Botezul este începutul vieții celei noi și poarta de intrare în Împărăția lui Dumnezeu”.

Taina Sfântului Botez

89 Taina Sfântului Botez constituie începutul vieții creștine și nașterea duhovnicească a omului în Trupul tainic al Bisericii. Prin această Sfântă Taină, credinciosul intră în comuniune cu Sfânta Treime și devine membru al Bisericii lui Hristos, fiind chemat la viața veșnică.

Termenul „Botez” își are originea în limba greacă (*baptizo*), însemnând „a afunda”. Botezul se săvârșește prin întreita afundare în apă sfințită, în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Acest act liturgic exprimă simbolic moartea față de păcat și renașterea duhovnicească a omului, prin curățirea de păcatul strămoșesc și de păcatele personale.

Botezul restabilește chipul lui Dumnezeu din om, conferindu-i acestuia calitatea de fiu al lui Dumnezeu după har și de membru al Trupului tainic al Domnului, Sfânta Biserică. După Botez, omul moare păcatului și se naște virtuții, moare răului și se naște binelui, se desparte de diavol și trăiește în Hristos. Această unire cu Hristos trebuie dezvoltată și desăvârșită continuu prin cultivarea virtuților și trăirea unei vieți creștine pilduitoare.

Imediat după Botez este săvârșită Taina Mirungerii, prin care noul botezat primește darurile Sfântului Duh prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir, rostirea cuvintelor „Pecetea darului Sfântului Duh” și ungerea sacramentală.

Sfântul Mir este alcătuit din ulei de măline și diferite arome, simbolizând bogăția darurilor duhovnicești. Ungerea se face în semnul Sfintei Cruci, pe diferite părți ale trupului, consacrand întreaga ființă lui Dumnezeu.

Prin aceste daruri, creștinul primește puterea de a trăi o viață conform învățaturii creștine, de a se împotrivi răului și de a săvârși binele.

După Taina Mirungerii, pruncul este împărtășit pentru prima dată. Acest gest are o profundă semnificație spirituală: copilul participă la viața liturgică și primește Trupul și Sângele lui Hristos.

Împărtășirea arată că harul divin nu depinde de vârstă sau de capacitatea de înțelegere, ci este oferit tuturor celor care intră în viața Bisericii.

Împărtășirea pruncului la botez reprezintă un moment esențial în viața spirituală a copilului și în integrarea sa deplină în comunitatea creștină. În tradiția ortodoxă, botezul nu este doar o simplă ceremonie simbolică, Taina prin care copilul primește harul lui Dumnezeu și devine membru al Bisericii.

Împărtășirea de la botez nu este un act singular, ci începutul unei vieți în comuniune cu Dumnezeu. De aceea, părinții și nașii au responsabilitatea de a continua această legătură, aducând copilul la biserică și împărtășindu-l regulat.

Prin această practică, copilul crește nu doar fizic, ci și spiritual, fiind călăuzit pe drumul credinței încă din primele zile ale vieții.

Rolul nașilor la Botez

Nașii au un rol esențial în cadrul Tainei Sfântului Botez, devenind părinții duhovnicești ai copilului. Ei nu sunt simpli participanți la slujbă, ci martori ai

creдинței și garanți ai angajamentului baptismal al celui ce se botează, mai ales în cazul pruncilor care nu pot mărturisi personal credința.

Condiții importante pentru nași

Pentru a îndeplini acest rol, nașii trebuie să respecte câteva condiții esențiale:

- **Să fie botezați în credința ortodoxă** – nu pot fi nași persoane de altă confesiune sau nebotezate.
- **Să fie cununați religios** (dacă sunt căsătoriți) – viața lor trebuie să reflecte valorile creștine.
- **Să aibă o viață morală și responsabilă** – fiind modele pentru copil.
- **Să cunoască și să mărturisească credința** – în cadrul slujbei, nașul rostește Crezul în numele copilului.
- **Să se spovedească înainte de Botez**

În timpul slujbei, nașii rostesc în numele copilului, lepădările de satana și mărturisirea de credință (Crezul), asumând în mod direct responsabilitatea introducerii acestuia în viața Bisericii. Această angajare are un caracter profund spiritual și implică o datorie permanentă, nu doar un rol ceremonial.

Responsabilitatea nașilor continuă și după Botez. Ei sunt chemați să contribuie activ la formarea religioasă a finului sau finei, în colaborare cu părinții, prin exemplu personal, rugăciune și îndrumare duhovnicească.

Din punct de vedere teologic, nașii devin răspunzători înaintea lui Dumnezeu pentru creșterea duhovnicească a copilului, ceea ce conferă acestei misiuni o gravitate deosebită. De aceea, este necesar ca ei să fie persoane credincioase, cu viață morală și bisericească activă, capabile să ofere un exemplu autentic de trăire creștină.

În acest sens, Sfântul Ioan Gură de Aur subliniază responsabilitatea celor care îndrumă sufletele, arătând că răspunderea pentru sufletul altuia este mai grea decât grija pentru propria viață, deoarece implică răspuns înaintea lui Dumnezeu pentru formarea acestuia.